

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1973 Nr. 155

A. TITEL

*Overeenkomst inzake de bescherming van het cultureel
en natuurlijk erfgoed van de wereld;
Parijs, 16 november 1972*

B. TEKST ¹⁾**Convention for the protection of the
World Cultural and Natural Heritage**

The General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization meeting in Paris from 17 October to 21 November 1972 at its seventeenth session,

Noting that the cultural heritage and the natural heritage are increasingly threatened with destruction not only by the traditional causes of decay, but also by changing social and economic conditions which aggravate the situation with even more formidable phenomena of damage or destruction,

Considering that deterioration or disappearance of any item of the cultural or natural heritage constitutes a harmful impoverishment of the heritage of all the nations of the world,

Considering that protection of this heritage at the national level often remains incomplete because of the scale of the resources which it requires and of the insufficient economic, scientific and technical resources of the country where the property to be protected is situated,

Recalling that the Constitution of the Organization provides that it will maintain, increase and diffuse knowledge, by assuring the conservation and protection of the world's heritage, and recommending to the nations concerned the necessary international conventions,

Considering that the existing international conventions, recommendations and resolutions concerning cultural and natural property demonstrate the importance, for all the peoples of the world, of safeguarding this unique irreplaceable property, to whatever people it may belong,

Considering that parts of the cultural or natural heritage are of outstanding interest and therefore need to be preserved as part of the world heritage of mankind as a whole,

Considering that, in view of the magnitude and gravity of the new dangers threatening them, it is incumbent on the international community as a whole to participate in the protection of the cultural and natural heritage of outstanding universal value, by the granting of collective assistance which, although not taking the place of action by the State concerned, will serve as an effective complement thereto,

¹⁾ De Arabische, de Russische en de Spaanse tekst zijn niet afgedrukt.

Convention pour la protection du patrimoine mondial culturel et naturel

La Conférence générale de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, réunie à Paris du 17 octobre au 21 novembre 1972, en sa dix-septième session,

Constatant que le patrimoine culturel et le patrimoine naturel sont de plus en plus menacés de destruction non seulement par les causes traditionnelles de dégradation mais encore par l'évolution de la vie sociale et économique qui les aggrave par des phénomènes d'altération ou de destruction encore plus redoutables,

Considérant que la dégradation ou la disparition d'un bien du patrimoine culturel et naturel constitue un appauvrissement néfaste du patrimoine de tous les peuples du monde,

Considérant que la protection de ce patrimoine à l'échelon national reste souvent incomplète en raison de l'ampleur des moyens qu'elle nécessite et de l'insuffisance des ressources économiques, scientifiques et techniques du pays sur le territoire duquel se trouve le bien à sauvegarder,

Rappelant que l'Acte constitutif de l'Organisation prévoit qu'elle aidera au maintien, à l'avancement et à la diffusion du savoir en veillant à la conservation et protection du patrimoine universel et en recommandant aux peuples intéressés des conventions internationales à cet effet,

Considérant que les conventions, recommandations et résolutions internationales existantes en faveur des biens culturels et naturels démontrent l'importance que présente, pour tous les peuples du monde, la sauvegarde de ces biens uniques et irremplaçables à quelque peuple qu'ils appartiennent,

Considérant que certains biens du patrimoine culturel et naturel présentent un intérêt exceptionnel qui nécessite leur préservation en tant qu'élément du patrimoine mondial de l'humanité tout entière,

Considérant que devant l'ampleur et la gravité des dangers nouveaux qui les menacent il incombe à la collectivité internationale tout entière de participer à la protection du patrimoine culturel et naturel de valeur universelle exceptionnelle, par l'octroi d'une assistance collective qui sans se substituer à l'action de l'Etat intéressé la complétera efficacement,

Considering that it is essential for this purpose to adopt new provisions in the form of a convention establishing an effective system of collective protection of the cultural and natural heritage of outstanding universal value, organized on a permanent basis and in accordance with modern scientific methods,

Having decided, at its sixteenth session, that this question should be made the subject of an international convention,

Adopts this sixteenth day of November 1972 this Convention.

I. DEFINITIONS OF THE CULTURAL AND THE NATURAL HERITAGE

Article 1

For the purposes of this Convention, the following shall be considered as "cultural heritage":

- monuments: architectural works, works of monumental sculpture and painting, elements or structures of an archaeological nature, inscriptions, cave dwellings and combinations of features, which are of outstanding universal value from the point of view of history, art or science;
- groups of buildings, groups of separate or connected buildings which, because of their architecture, their homogeneity or their place in the landscape, are of outstanding universal value from the point of view of history, art or science;
- sites: works of man or the combined works of nature and of man, and areas including archaeological sites which are of outstanding universal value from the historical, aesthetic, ethnological or anthropological points of view.

Article 2

For the purposes of this Convention, the following shall be considered as "natural heritage":

- natural features consisting of physical and biological formations or groups of such formations, which are of outstanding universal value from the aesthetic or scientific point of view;
- geological and physiographical formations and precisely delineated areas which constitute the habitat of threatened species of animals and plants of outstanding universal value from the point of view of science or conservation;
- natural sites or precisely delineated natural areas of outstanding universal value from the point of view of science, conservation or natural beauty.

Considérant qu'il est indispensable d'adopter à cet effet de nouvelles dispositions conventionnelles établissant un système efficace de protection collective du patrimoine culturel et naturel de valeur universelle exceptionnelle organisé d'une façon permanente et selon des méthodes scientifiques et modernes,

Après avoir décidé lors de sa seizième session que cette question ferait l'objet d'une Convention internationale,

Adopte ce seizième jour de novembre 1972 la présente Convention.

I. DÉFINITIONS DU PATRIMOINE CULTUREL ET NATUREL

Article 1

Aux fins de la présente Convention sont considérés comme „patrimoine culturel”:

- les monuments: oeuvres architecturales, de sculpture ou de peinture monumentales, éléments ou structures de caractère archéologique, inscriptions, grottes et groupes d'éléments, qui ont une valeur universelle exceptionnelle du point de vue de l'histoire, de l'art ou de la science,
- les ensembles: groupes de constructions isolées ou réunies, qui, en raison de leur architecture, de leur unité, ou de leur intégration dans le paysage, ont une valeur universelle exceptionnelle du point de vue de l'histoire, de l'art ou de la science,
- les sites: oeuvres de l'homme ou oeuvres conjuguées de l'homme et de la nature, ainsi que les zones y compris les sites archéologiques qui ont une valeur universelle exceptionnelle du point de vue historique, esthétique, ethnologique ou anthropologique.

Article 2

Aux fins de la présente Convention sont considérés comme „patrimoine naturel”:

- les monuments naturels constitués par des formations physiques et biologiques ou par des groupes de telles formations qui ont une valeur universelle exceptionnelle du point de vue esthétique ou scientifique,
- les formations géologiques et physiographiques et les zones strictement délimitées constituant l'habitat d'espèces animale et végétale menacées, qui ont une valeur universelle exceptionnelle du point de vue de la science ou de la conservation,
- les sites naturels ou les zones naturelles strictement délimitées, qui ont une valeur universelle exceptionnelle du point de vue de la science, de la conservation ou de la beauté naturelle.

Article 3

It is for each State Party to this Convention to identify and delineate the different properties situated on its territory mentioned in Articles 1 and 2 above.

II. NATIONAL PROTECTION AND INTERNATIONAL PROTECTION OF THE CULTURAL AND NATURAL HERITAGE

Article 4

Each State Party to this Convention recognizes that the duty of ensuring the identification, protection, conservation, presentation and transmission to future generations of the cultural and natural heritage referred to in Articles 1 and 2 and situated on its territory, belongs primarily to that State. It will do all it can to this end, to the utmost of its own resources and, where appropriate, with any international assistance and co-operation, in particular, financial, artistic, scientific and technical, which it may be able to obtain.

Article 5

To ensure that effective and active measures are taken for the protection, conservation and presentation of the cultural and natural heritage situated on its territory, each State Party to this Convention shall endeavour, in so far as possible, and as appropriate for each country:

- (a) to adopt a general policy which aims to give the cultural and natural heritage a function in the life of the community and to integrate the protection of that heritage into comprehensive planning programmes;
- (b) to set up within its territories, where such services do not exist, one or more services for the protection, conservation and presentation of the cultural and natural heritage with an appropriate staff and possessing the means to discharge their functions;
- (c) to develop scientific and technical studies and research and to work out such operating methods as will make the State capable of counteracting the dangers that threaten its cultural or natural heritage;
- (d) to take the appropriate legal, scientific, technical, administrative and financial measures necessary for the identification, protection, conservation, presentation and rehabilitation of this heritage; and

Article 3

Il appartient à chaque Etat partie à la présente Convention d'identifier et de délimiter les différents biens situés sur son territoire et visés aux articles 1 et 2 ci-dessus.

II. PROTECTION NATIONALE ET PROTECTION INTERNATIONALE DU PATRIMOINE CULTUREL ET NATUREL

Article 4

Chacun des Etats parties à la présente Convention reconnaît que l'obligation d'assurer l'identification, la protection, la conservation, la mise en valeur et la transmission aux générations futures du patrimoine culturel et naturel visé aux articles 1 et 2 et situé sur son territoire, lui incombe en premier chef. Il s'efforce d'agir à cet effet tant par son propre effort au maximum de ses ressources disponibles que, le cas échéant, au moyen de l'assistance et de la coopération internationales dont il pourra bénéficier, notamment aux plans financier, artistique, scientifique et technique.

Article 5

Afin d'assurer une protection et une conservation aussi efficaces et une mise en valeur aussi active que possible du patrimoine culturel et naturel situé sur leur territoire et dans les conditions appropriées à chaque pays, les Etats parties à la présente Convention s'efforceront dans la mesure du possible:

- (a) d'adopter une politique générale visant à assigner une fonction au patrimoine culturel et naturel dans la vie collective, et à intégrer la protection de ce patrimoine dans les programmes de planification générale;
- (b) d'instituer sur leur territoire, dans la mesure où ils n'existent pas, un ou plusieurs services de protection, de conservation et de mise en valeur du patrimoine culturel et naturel, dotés d'un personnel approprié, et disposant des moyens lui permettant d'accomplir les tâches qui lui incombent;
- (c) de développer les études et les recherches scientifiques et techniques et perfectionner les méthodes d'intervention qui permettent à un Etat de faire face aux dangers qui menacent son patrimoine culturel ou naturel;
- (d) de prendre les mesures juridiques, scientifiques, techniques, administratives et financières adéquates pour l'identification, la protection, la conservation, la mise en valeur et la réanimation de ce patrimoine; et

- (e) to foster the establishment or development of national or regional centres for training in the protection, conservation and presentation of the cultural and natural heritage and to encourage scientific research in this field.

Article 6

1. Whilst fully respecting the sovereignty of the States on whose territory the cultural and natural heritage mentioned in Articles 1 and 2 is situated, and without prejudice to property rights provided by national legislation, the States Parties to this Convention recognize that such heritage constitutes a world heritage for whose protection it is the duty of the international community as a whole to co-operate.

2. The States Parties undertake, in accordance with the provisions of this Convention, to give their help in the identification, protection, conservation and preservation of the cultural and natural heritage referred to in paragraphs 2 and 4 of Article 11 if the States on whose territory it is situated so request.

3. Each State Party to this Convention undertakes not to take any deliberate measures which might damage directly or indirectly the cultural and natural heritage referred to in Articles 1 and 2 situated on the territory of other States Parties to this Convention.

Article 7

For the purpose of this Convention, international protection of the world cultural and natural heritage shall be understood to mean the establishment of a system of international co-operation and assistance designed to support States Parties to the Convention in their efforts to conserve and identify that heritage.

III. INTERGOVERNMENTAL COMMITTEE FOR THE PROTECTION OF THE WORLD CULTURAL AND NATURAL HERITAGE

Article 8

1. An Intergovernmental Committee for the Protection of the Cultural and Natural Heritage of Outstanding Universal Value, called "the World Heritage Committee", is hereby established within the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. It shall be composed of 15 States Parties to the Convention, elected by States Parties to the Convention meeting in general assembly

- (e) de favoriser la création ou le développement de centres nationaux ou régionaux de formation dans le domaine de la protection, de la conservation et de la mise en valeur du patrimoine culturel et naturel et d'encourager la recherche scientifique dans ce domaine.

Article 6

1. En respectant pleinement la souveraineté des Etats sur le territoire desquels est situé le patrimoine culturel et naturel visé aux articles 1 et 2, et sans préjudice des droits réels prévus par la législation nationale sur ledit patrimoine, les Etats parties à la présente convention reconnaissent qu'il constitue un patrimoine universel pour la protection duquel la communauté internationale tout entière a le devoir de coopérer.

2. Les Etats parties s'engagent en conséquence, et conformément aux dispositions de la présente convention, à apporter leur concours à l'identification, à la protection, à la conservation et à la mise en valeur du patrimoine culturel et naturel visé aux paragraphes 2 et 4 de l'article 11 si l'Etat sur le territoire duquel il est situé le demande.

3. Chacun des Etats parties à la présente convention s'engage à ne prendre délibérément aucune mesure susceptible d'endommager directement ou indirectement le patrimoine culturel et naturel visé aux articles 1 et 2 qui est situé sur le territoire d'autres Etats parties à cette convention.

Article 7

Aux fins de la présente convention, il faut entendre par protection internationale du patrimoine mondial culturel et naturel la mise en place d'un système de coopération et d'assistance internationales visant à secourir les Etats parties à la convention dans les efforts qu'ils déploient pour préserver et identifier ce patrimoine.

III. COMITÉ INTERGOUVERNEMENTAL DE LA PROTECTION DU PATRIMOINE MONDIAL CULTUREL ET NATUREL

Article 8

1. Il est institué auprès de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, un Comité intergouvernemental de la protection du patrimoine culturel et naturel de valeur universelle exceptionnelle dénommé „le Comité du patrimoine mondial”. Il est composé de 15 Etats parties à la convention, élus par les Etats parties à la convention réunies en assemblée générale au cours de

during the ordinary session of the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. The number of States members of the Committee shall be increased to 21 as from the date of the ordinary session of the General Conference following the entry into force of this Convention for at least 40 States.

2. Election of members of the Committee shall ensure an equitable representation of the different regions and cultures of the world.

3. A representative of the International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property (Rome Centre), a representative of the International Council of Monuments and Sites (ICOMOS) and a representative of the International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN), to whom may be added, at the request of States Parties to the Convention meeting in general assembly during the ordinary sessions of the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, representatives of other intergovernmental or non-governmental organizations, with similar objectives, may attend the meetings of the Committee in an advisory capacity.

Article 9

1. The term of office of States members of the World Heritage Committee shall extend from the end of the ordinary session of the General Conference during which they are elected until the end of its third subsequent ordinary session.

2. The term of office of one-third of the members designated at the time of the first election shall, however, cease at the end of the first ordinary session of the General Conference following that at which they were elected; and the term of office of a further third of the members designated at the same time shall cease at the end of the second ordinary session of the General Conference following that at which they were elected. The names of these members shall be chosen by lot by the President of the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization after the first election.

3. States members of the Committee shall choose as their representatives persons qualified in the field of the cultural or natural heritage.

Article 10

1. The World Heritage Committee shall adopt its Rules of Procedure.

2. The Committee may at any time invite public or private organizations or individuals to participate in its meetings for consultation on particular problems.

sessions ordinaires de la Conférence générale de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture. Le nombre des Etats membres du Comité sera porté à 21 à compter de la session ordinaire de la Conférence générale qui suivra l'entrée en vigueur de la présente convention pour au moins 40 Etats.

2. L'élection des membres du Comité doit assurer une représentation équitable des différentes régions et cultures du monde.

3. Assistent aux séances du Comité avec voix consultative un représentant du Centre international d'études pour la conservation et la restauration des biens culturels (Centre de Rome), un représentant du Conseil international des monuments et des sites (ICOMOS), et un représentant de l'Union internationale pour la conservation de la nature et de ses ressources (UICN), auxquels peuvent s'ajouter, à la demande des Etats parties réunis en assemblée générale au cours des sessions ordinaires de la Conférence générale de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, des représentants d'autres organisations intergouvernementales ou non gouvernementales ayant des objectifs similaires.

Article 9

1. Les Etats membres du Comité du patrimoine mondial exercent leur mandat depuis la fin de la session ordinaire de la Conférence générale au cours de laquelle ils ont été élus jusqu'à la fin de sa troisième session ordinaire subséquente.

2. Toutefois, le mandat d'un tiers des membres désignés lors de la première élection se terminera à la fin de la première session ordinaire de la Conférence générale suivant celle au cours de laquelle ils ont été élus et le mandat d'un second tiers des membres désignés en même temps, se terminera à la fin de la deuxième session ordinaire de la Conférence générale suivant celle au cours de laquelle ils ont été élus. Les noms de ces membres seront tirés au sort par le Président de la Conférence générale après la première élection.

3. Les Etats membres du Comité choisissent pour les représenter des personnes qualifiées dans le domaine du patrimoine culturel ou du patrimoine naturel.

Article 10

1. Le Comité du patrimoine mondial adopte son règlement intérieur.

2. Le Comité peut à tout moment inviter à ses réunions des organismes publics ou privés, ainsi que des personnes privées, pour les consulter sur des questions particulières.

3. The Committee may create such consultative bodies as it deems necessary for the performance of its functions.

Article 11

1. Every State Party to this Convention shall, in so far as possible, submit to the World Heritage Committee an inventory of property forming part of the cultural and natural heritage, situated in its territory and suitable for inclusion in the list provided for in paragraph 2 of this Article. This inventory, which shall not be considered exhaustive, shall include documentation about the location of the property in question and its significance.

2. On the basis of the inventories submitted by States in accordance with paragraph 1, the Committee shall establish, keep up to date and publish, under the title of "World Heritage List", a list of properties forming part of the cultural heritage and natural heritage, as defined in Articles 1 and 2 of this Convention, which it considers as having outstanding universal value in terms of such criteria as it shall have established. An updated list shall be distributed at least every two years.

3. The inclusion of a property in the World Heritage List requires the consent of the State concerned. The inclusion of a property situated in a territory, sovereignty or jurisdiction over which is claimed by more than one State shall in no way prejudice the rights of the parties to the dispute.

4. The Committee shall establish, keep up to date and publish, whenever circumstances shall so require, under the title of "List of World Heritage in Danger", a list of the property appearing in the World Heritage List for the conservation of which major operations are necessary and for which assistance has been requested under this Convention. This list shall contain an estimate of the cost of such operations. The list may include only such property forming part of the cultural and natural heritage as is threatened by serious and specific dangers, such as the threat of disappearance caused by accelerated deterioration, large-scale public or private projects or rapid urban or tourist development projects; destruction caused by changes in the use or ownership of the land; major alterations due to unknown causes; abandonment for any reason whatsoever; the outbreak or the threat of an armed conflict; calamities and cataclysms; serious fires, earthquakes, landslides; volcanic eruptions; changes in water level, floods, and tidal waves. The Committee may at any time, in case of urgent need, make a new entry in the List of World Heritage in Danger and publicize such entry immediately.

3. Le Comité peut créer les organes consultatifs qu'il estime nécessaires à l'exécution de sa tâche.

Article 11

1. Chacun des Etats parties à la présente convention soumet, dans toute la mesure du possible, au Comité du patrimoine mondial un inventaire des biens du patrimoine culturel et naturel situés sur son territoire et susceptibles d'être inscrits sur la liste prévue au paragraphe 2 du présent article. Cet inventaire, qui n'est pas considéré comme exhaustif, doit comporter une documentation sur le lieu des biens en question et sur l'intérêt qu'ils présentent.

2. Sur la base des inventaires soumis par les Etats en exécution du paragraphe 1 ci-dessus, le Comité établit, met à jour et diffuse, sous le nom de „liste du patrimoine mondial”, une liste des biens du patrimoine culturel et du patrimoine naturel, tels qu'ils sont définis aux articles 1 et 2 de la présente convention, qu'il considère comme ayant une valeur universelle exceptionnelle en application des critères qu'il aura établis. Une mise à jour de la liste doit être diffusée au moins tous les deux ans.

3. L'inscription d'un bien sur la liste du patrimoine mondial ne peut se faire qu'avec le consentement de l'Etat intéressé. L'inscription d'un bien situé sur un territoire faisant l'objet de revendication de souveraineté ou de juridiction de la part de plusieurs Etats ne préjuge en rien les droits des parties au différend.

4. Le Comité établit, met à jour et diffuse, chaque fois que les circonstances l'exigent, sous le nom de „liste du patrimoine mondial en péril”, une liste des biens figurant sur la liste du patrimoine mondial pour la sauvegarde desquels de grands travaux sont nécessaires et pour lesquels une assistance a été demandée aux termes de la présente convention. Cette liste contient une estimation du coût des opérations. Ne peuvent figurer sur cette liste que des biens du patrimoine culturel et naturel qui sont menacés de dangers graves et précis, tels que menace de disparition due à une dégradation accélérée, projets de grands travaux publics ou privés, rapide développement urbain et touristique, destruction due à des changements d'utilisation ou de propriété de la terre, altérations profondes dues à une cause inconnue, abandon pour des raisons quelconques, conflit armé venant ou menaçant d'éclater, calamités et cataclysmes, grands incendies, séismes, glissements de terrain, éruptions volcaniques, modification du niveau des eaux, inondations, raz de marée. Le Comité peut, à tout moment, en cas d'urgence, procéder à une nouvelle inscription sur la liste du patrimoine mondial en péril et donner à cette inscription une diffusion immédiate.

5. The Committee shall define the criteria on the basis of which a property belonging to the cultural or natural heritage may be included in either of the lists mentioned in paragraphs 2 and 4 of this article.

6. Before refusing a request for inclusion in one of the two lists mentioned in paragraphs 2 and 4 of this article, the Committee shall consult the State Party in whose territory the cultural or natural property in question is situated.

7. The Committee shall, with the agreement of the States concerned, co-ordinate and encourage the studies and research needed for the drawing up of the lists referred to in paragraphs 2 and 4 of this article.

Article 12

The fact that a property belonging to the cultural or natural heritage has not been included in either of the two lists mentioned in paragraphs 2 and 4 of Article 11 shall in no way be construed to mean that it does not have an outstanding universal value for purposes other than those resulting from inclusion in these lists.

Article 13

1. The World Heritage Committee shall receive and study requests for international assistance formulated by States Parties to this Convention with respect to property forming part of the cultural or natural heritage, situated in their territories, and included or potentially suitable for inclusion in the lists referred to in paragraphs 2 and 4 of Article 11. The purpose of such requests may be to secure the protection, conservation, presentation or rehabilitation of such property.

2. Requests for international assistance under paragraph 1 of this article may also be concerned with identification of cultural or natural property defined in Articles 1 and 2, when preliminary investigations have shown that further inquiries would be justified.

3. The Committee shall decide on the action to be taken with regard to these requests, determine where appropriate, the nature and extent of its assistance, and authorize the conclusion, on its behalf, of the necessary arrangements with the government concerned.

4. The Committee shall determine an order of priorities for its operations. It shall in so doing bear in mind the respective importance for the world cultural and natural heritage of the property

5. Le Comité définit les critères sur la base desquels un bien du patrimoine culturel et naturel peut être inscrit dans l'une ou l'autre des listes visées aux paragraphes 2 et 4 du présent article.

6. Avant de refuser une demande d'inscription sur l'une des deux listes visées aux paragraphes 2 et 4 du présent article, le Comité consulte l'Etat partie sur le territoire duquel est situé le bien du patrimoine culturel ou naturel dont il s'agit.

7. Le Comité, avec l'accord des Etats intéressés, coordonne et encourage les études et les recherches nécessaires à la constitution des listes visées aux paragraphes 2 et 4 du présent article.

Article 12

Le fait qu'un bien du patrimoine culturel et naturel n'ait pas été inscrit sur l'une ou l'autre des deux listes visées aux paragraphes 2 et 4 de l'article 11 ne saurait en aucune manière signifier qu'il n'a pas une valeur universelle exceptionnelle à des fins autres que celles résultant de l'inscription sur ces listes.

Article 13

1. Le Comité du patrimoine mondial reçoit et étudie les demandes d'assistance internationale formulées par les Etats parties à la présente Convention en ce qui concerne les biens du patrimoine culturel et naturel situés sur leur territoire, qui figurent ou sont susceptibles de figurer sur les listes visées aux paragraphes 2 et 4 de l'article 11. Ces demandes peuvent avoir pour objet la protection, la conservation, la mise en valeur ou la réanimation de ces biens.

2. Les demandes d'assistance internationale en application du paragraphe 1 du présent article peuvent aussi avoir pour objet l'identification de biens du patrimoine culturel et naturel défini aux articles 1 et 2, lorsque des recherches préliminaires ont permis d'établir que ces dernières méritaient d'être poursuivies.

3. Le Comité décide de la suite à donner à ces demandes, détermine, le cas échéant, la nature et l'importance de son aide et autorise la conclusion, en son nom, des arrangements nécessaires avec le gouvernement intéressé.

4. Le Comité fixe un ordre de priorité pour ses interventions. Il le fait en tenant compte de l'importance respective des biens à sauvegarder pour le patrimoine mondial culturel et naturel, de la

requiring protection, the need to give international assistance to the property most representative of a natural environment or of the genius and the history of the peoples of the world, the urgency of the work to be done, the resources available to the States on whose territory the threatened property is situated and in particular the extent to which they are able to safeguard such property by their own means.

5. The Committee shall draw up, keep up to date and publicize a list of property for which international assistance has been granted.

6. The Committee shall decide on the use of the resources of the Fund established under Article 15 of this Convention. It shall seek ways of increasing these resources and shall take all useful steps to this end.

7. The Committee shall co-operate with international and national governmental and non-governmental organizations having objectives similar to those of this Convention. For the implementation of its programmes and projects, the Committee may call on such organizations, particularly the International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property (the Rome Centre), the International Council of Monuments and Sites (ICOMOS) and the International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN), as well as on public and private bodies and individuals.

8. Decisions of the Committee shall be taken by a majority of two-thirds of its members present and voting. A majority of the members of the Committee shall constitute a quorum.

Article 14

1. The World Heritage Committee shall be assisted by a Secretariat appointed by the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

2. The Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, utilizing to the fullest extent possible the services of the International Centre for the Study of the Preservation and the Restoration of Cultural Property (the Rome Centre), the International Council of Monuments and Sites (ICOMOS) and the International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN) in their respective areas of competence and capability, shall prepare the Committee's documentation and the agenda of its meetings and shall have the responsibility for the implementation of its decisions.

nécessité d'assurer l'assistance internationale aux biens les plus représentatifs de la nature ou du génie et de l'histoire des peuples du monde et de l'urgence des travaux à entreprendre, de l'importance des ressources des Etats sur le territoire desquels se trouvent les biens menacés et en particulier de la mesure dans laquelle ils pourraient assurer la sauvegarde de ces biens par leurs propres moyens.

5. Le Comité établit, met à jour et diffuse une liste des biens pour lesquels une assistance internationale a été fournie.

6. Le Comité décide de l'utilisation des ressources du Fonds créé aux termes de l'article 15 de la présente Convention. Il recherche les moyens d'en augmenter les ressources et prend toutes mesures utiles à cet effet.

7. Le Comité coopère avec les organisations internationales et nationales, gouvernementales et non gouvernementales, ayant des objectifs similaires à ceux de la présente Convention. Pour la mise en oeuvre de ses programmes et l'exécution de ses projets, le Comité peut faire appel à ces organisations, en particulier au Centre international d'études pour la conservation et la restauration des biens culturels (Centre de Rome), au Conseil international des monuments et des sites (ICOMOS) et à l'Union internationale pour la conservation de la nature et de ses ressources (UICN), ainsi qu'à d'autres organismes publics ou privés et à des personnes privées.

8. Les décisions du Comité sont prises à la majorité des deux tiers des membres présents et votants. Le quorum est constitué par la majorité des membres du Comité.

Article 14

1. Le Comité du patrimoine mondial est assisté par un secrétariat nommé par le Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture.

2. Le Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, utilisant le plus possible les services du Centre international d'études pour la conservation et la restauration des biens culturels (Centre de Rome), du Conseil international des monuments et des sites (ICOMOS), et de l'Union internationale pour la conservation de la nature et de ses ressources (UICN), dans les domaines de leurs compétences et de leurs possibilités respectives, prépare la documentation du Comité, l'ordre du jour de ses réunions et assure l'exécution de ses décisions.

IV. FUND FOR THE PROTECTION OF THE WORLD CULTURAL AND NATURAL HERITAGE

Article 15

1. A Fund for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage of Outstanding Universal Value, called "the World Heritage Fund", is hereby established.

2. The Fund shall constitute a trust fund, in conformity with the provisions of the Financial Regulations of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

3. The resources of the Fund shall consist of:

(a) compulsory and voluntary contributions made by the States Parties to this Convention,

(b) contributions, gifts or bequests which may be made by:

(i) other States;

(ii) the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, other organizations of the United Nations system, particularly the United Nations Development Programme or other intergovernmental organizations;

(iii) public or private bodies or individuals;

(c) any interest due on the resources of the Fund;

(d) funds raised by collections and receipts from events organized for the benefit of the Fund;
and

(e) all other resources authorized by the Fund's regulations, as drawn up by the World Heritage Committee.

4. Contributions to the Fund and other forms of assistance made available to the Committee may be used only for such purposes as the Committee shall define. The Committee may accept contributions to be used only for a certain programme or project, provided that the Committee shall have decided on the implementation of such programme or project. No political conditions may be attached to contributions made to the Fund.

Article 16

1. Without prejudice to any supplementary voluntary contribution, the States Parties to this Convention undertake to pay regularly, every two years, to the World Heritage Fund, contributions, the amount of which, in the form of a uniform percentage applicable to all States, shall be determined by the General Assembly of States

IV. FONDS POUR LA PROTECTION DU PATRIMOINE MONDIAL CULTUREL ET NATUREL

Article 15

1. Il est créé un fonds pour la protection du patrimoine mondial culturel et naturel de valeur universelle exceptionnelle, dénommé „Le Fonds du patrimoine mondial”.

2. Le Fonds est constitué en fonds de dépôt, conformément aux dispositions du règlement financier de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture.

3. Les ressources du Fonds sont constituées par:

- (a) les contributions obligatoires et les contributions volontaires des Etats parties à la présente convention;
- (b) les versements, dons ou legs que pourront faire:
 - (i) d'autres Etats,
 - (ii) l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, les autres organisations du système des Nations Unies, notamment le Programme de développement des Nations Unies et d'autres organisations intergouvernementales,
 - (iii) des organismes publics ou privés ou des personnes privées;
- (c) tout intérêt dû sur les ressources du Fonds;
- (d) le produit des collectes et les recettes des manifestations organisées au profit du Fonds et
- (e) toutes autres ressources autorisées par le règlement qu'élaborera le Comité du patrimoine mondial.

4. Les contributions au Fonds et les autres formes d'assistance fournies au Comité ne peuvent être affectées qu'aux fins définies par lui. Le Comité peut accepter des contributions ne devant être affectées qu'à un certain programme ou à un projet particulier, à la condition que la mise en oeuvre de ce programme ou l'exécution de ce projet ait été décidée par le Comité. Les contributions au Fonds ne peuvent être assorties d'aucune condition politique.

Article 16

1. Sans préjudice de toute contribution volontaire complémentaire, les Etats parties à la présente convention s'engagent à verser régulièrement, tous les deux ans, au Fonds du patrimoine mondial des contributions dont le montant, calculé selon un pourcentage uniforme applicable à tous les Etats, sera décidé par l'assemblée générale des

Parties to the Convention, meeting during the sessions of the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. This decision of the General Assembly requires the majority of the States Parties present and voting, which have not made the declaration referred to in paragraph 2 of this Article. In no case shall the compulsory contribution of States Parties to the Convention exceed 1% of the contribution to the Regular Budget of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

2. However, each State referred to in Article 31 or in Article 32 of this Convention may declare, at the time of the deposit of its instruments of ratification, acceptance or accession, that it shall not be bound by the provisions of paragraph 1 of this Article.

3. A State Party to the Convention which has made the declaration referred to in paragraph 2 of this Article may at any time withdraw the said declaration by notifying the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. However, the withdrawal of the declaration shall not take effect in regard to the compulsory contribution due by the State until the date of the subsequent General Assembly of States Parties to the Convention.

4. In order that the Committee may be able to plan its operations effectively, the contributions of States Parties to this Convention which have made the declaration referred to in paragraph 2 of this Article, shall be paid on a regular basis, at least every two years, and should not be less than the contributions which they should have paid if they had been bound by the provisions of paragraph 1 of this Article.

5. Any State Party to the Convention which is in arrears with the payment of its compulsory or voluntary contribution for the current year and the calendar year immediately preceding it shall not be eligible as a Member of the World Heritage Committee, although this provision shall not apply to the first election.

The terms of office of any such State which is already a member of the Committee shall terminate at the time of the elections provided for in Article 8, paragraph 1 of this Convention.

Article 17

The States Parties to this Convention shall consider or encourage the establishment of national, public and private foundations or associations whose purpose is to invite donations for the protection of the cultural and natural heritage as defined in Articles 1 and 2 of this Convention.

Etats parties à la convention, réunis au cours de sessions de la Conférence générale de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture. Cette décision de l'assemblée générale requiert la majorité des Etats parties présents et votants qui n'ont pas fait la déclaration visée au paragraphe 2 du présent article. En aucun cas, la contribution obligatoire des Etats parties à la convention ne pourra dépasser 1 % de sa contribution au budget ordinaire de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture.

2. Toutefois, tout Etat visé à l'article 31 ou à l'article 32 de la présente convention peut, au moment du dépôt de ses instruments de ratification, d'acceptation ou d'adhésion, déclarer qu'il ne sera pas lié par les dispositions du paragraphe 1 du présent article.

3. Un Etat partie à la convention ayant fait la déclaration visée au paragraphe 2 du présent article, peut à tout moment retirer ladite déclaration moyennant notification du Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture. Toutefois, le retrait de la déclaration n'aura d'effet sur la contribution obligatoire due par cet Etat qu'à partir de la date de l'assemblée générale des Etats parties qui suivra.

4. Afin que le Comité soit en mesure de prévoir ses opérations d'une manière efficace, les contributions des Etats parties à la présente convention, ayant fait la déclaration visée au paragraphe 2 du présent article, doivent être versées sur une base régulière, au moins tous les deux ans, et ne devraient pas être inférieures aux contributions qu'ils auraient dû verser s'ils avaient été liés par les dispositions du paragraphe 1 du présent article.

5. Tout Etat partie à la convention qui est en retard dans le paiement de sa contribution obligatoire ou volontaire en ce qui concerne l'année en cours et l'année civile qui l'a immédiatement précédée, n'est pas éligible au Comité du patrimoine mondial, cette disposition ne s'appliquant pas lors de la première élection. Le mandat d'un tel Etat qui est déjà membre du Comité prendra fin au moment de toute élection prévue à l'article 8, paragraphe 1, de la présente convention.

Article 17

Les Etats parties à la présente convention envisagent ou favorisent la création de fondations ou d'associations nationales publiques et privées ayant pour but d'encourager les libéralités en faveur de la protection du patrimoine culturel et naturel défini aux articles 1 et 2 de la présente Convention.

Article 18

The States Parties to this Convention shall give their assistance to international fund-raising campaigns organized for the World Heritage Fund under the auspices of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. They shall facilitate collections made by the bodies mentioned in paragraph 3 of Article 15 for this purpose.

V. CONDITIONS AND ARRANGEMENTS FOR
INTERNATIONAL ASSISTANCE

Article 19

Any State Party to this Convention may request international assistance for property forming part of the cultural or natural heritage of outstanding universal value situated within its territory. It shall submit with its request such information and documentation provided for in Article 21 as it has in its possession and as will enable the Committee to come to a decision.

Article 20

Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 13, sub-paragraph (c) of Article 22 and Article 23, international assistance provided for by this Convention may be granted only to property forming part of the cultural and natural heritage which the World Heritage Committee has decided, or may decide, to enter in one of the lists mentioned in paragraphs 2 and 4 of Article 11.

Article 21

1. The World Heritage Committee shall define the procedure by which requests to it for international assistance shall be considered and shall specify the content of the request, which should define the operation contemplated, the work that is necessary, the expected cost thereof, the degree of urgency and the reasons why the resources of the State requesting assistance do not allow it to meet all the expenses. Such requests must be supported by experts' reports whenever possible.

2. Requests based upon disasters or natural calamities should, by reasons of the urgent work which they may involve, be given immediate, priority consideration by the Committee, which should have a reserve fund at its disposal against such contingencies.

3. Before coming to a decision, the Committee shall carry out such studies and consultations as it deems necessary.

Article 18

Les Etats parties à la présente Convention prêtent leur concours aux campagnes internationales de collecte qui sont organisées au profit du Fonds du patrimoine mondial sous les auspices de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture. Ils facilitent les collectes faites à ces fins par des organismes mentionnés au paragraphe 3, article 15.

V. CONDITIONS ET MODALITÉS DE L'ASSISTANCE INTERNATIONALE

Article 19

Tout Etat partie à la présente Convention peut demander une assistance internationale en faveur de biens du patrimoine culturel ou naturel de valeur universelle exceptionnelle situés sur son territoire. Il doit joindre à sa demande les éléments d'information et les documents prévus à l'article 21 dont il dispose et dont le Comité a besoin pour prendre sa décision.

Article 20

Sous réserve des dispositions du paragraphe 2 de l'article 13, de l'alinéa (c) de l'article 22, et de l'article 23, l'assistance internationale prévue par la présente Convention ne peut être accordée qu'à des biens du patrimoine culturel et naturel que le Comité du patrimoine mondial a décidé ou décide de faire figurer sur l'une des listes visées aux paragraphes 2 et 4 de l'article 11.

Article 21

1. Le Comité du patrimoine mondial définit la procédure d'examen des demandes d'assistance internationale qu'il est appelé à fournir et précise notamment les éléments qui doivent figurer dans la demande, laquelle doit décrire l'opération envisagée, les travaux nécessaires, une estimation de leur coût, leur urgence et les raisons pour lesquelles les ressources de l'Etat demandeur ne lui permettent pas de faire face à la totalité de la dépense. Les demandes doivent, chaque fois que possible, s'appuyer sur l'avis d'experts.

2. En raison des travaux qu'il peut y avoir lieu d'entreprendre sans délai, les demandes fondées sur des calamités naturelles ou des catastrophes doivent être examinées d'urgence et en priorité par le Comité, qui doit disposer d'un fonds de réserve servant à de telles éventualités.

3. Avant de prendre une décision, le Comité procède aux études et aux consultations qu'il juge nécessaires.

Article 22

Assistance granted by the World Heritage Committee may take the following forms:

- (a) studies concerning the artistic, scientific and technical problems raised by the protection, conservation, presentation and rehabilitation of the cultural and natural heritage, as defined in paragraphs 2 and 4 of Article 11 of this Convention;
- (b) provision of experts, technicians and skilled labour to ensure that the approved work is correctly carried out;
- (c) training of staff and specialists at all levels in the field of identification, protection, conservation, presentation and rehabilitation of the cultural and natural heritage;
- (d) supply of equipment which the State concerned does not possess or is not in a position to acquire;
- (e) low-interest or interest-free loans which might be repayable on a long-term basis;
- (f) the granting, in exceptional cases and for special reasons, of non-repayable subsidies.

Article 23

The World Heritage Committee may also provide international assistance to national or regional centres for the training of staff and specialists at all levels in the field of identification, protection, conservation, presentation and rehabilitation of the cultural and natural heritage.

Article 24

International assistance on a large scale shall be preceded by detailed scientific, economic and technical studies. These studies shall draw upon the most advanced techniques for the protection, conservation, presentation and rehabilitation of the natural and cultural heritage and shall be consistent with the objectives of this Convention. The studies shall also seek means of making rational use of the resources available in the State concerned.

Article 25

As a general rule, only part of the cost of work necessary shall be borne by the international community. The contribution of the State benefiting from international assistance shall constitute a substantial share of the resources devoted to each programme or project, unless its resources do not permit this.

Article 22

L'assistance accordée par le Comité du patrimoine mondial peut prendre les formes suivantes:

- (a) études sur les problèmes artistiques, scientifiques et techniques que posent la protection, la conservation, la mise en valeur et la réanimation du patrimoine culturel et naturel, tel qu'il est défini aux paragraphes 2 et 4 de l'article 11 de la présente Convention;
- (b) mise à la disposition d'experts, de techniciens et de main-d'oeuvre qualifiée pour veiller à la bonne exécution du projet approuvé;
- (c) formation de spécialistes de tous niveaux dans le domaine de l'identification, de la protection, de la conservation, de la mise en valeur et de la réanimation du patrimoine culturel et naturel;
- (d) fourniture de l'équipement que l'Etat intéressé ne possède pas ou n'est pas en mesure d'acquérir;
- (e) prêts à faible intérêt, sans intérêt, ou qui pourraient être remboursés à long terme;
- (f) octroi, dans des cas exceptionnels et spécialement motivés, de subventions non remboursables.

Article 23

Le Comité du patrimoine mondial peut également fournir une assistance internationale à des centres nationaux ou régionaux de formation de spécialistes de tous niveaux dans le domaine de l'identification, de la protection, de la conservation, de la mise en valeur et de la réanimation du patrimoine culturel et naturel.

Article 24

Une assistance internationale très importante ne peut être accordée qu'après une étude scientifique, économique et technique détaillée. Cette étude doit faire appel aux techniques les plus avancées de protection, de conservation, de mise en valeur et de réanimation du patrimoine culturel et naturel et correspondre aux objectifs de la présente Convention. L'étude doit aussi rechercher les moyens d'employer rationnellement les ressources disponibles dans l'Etat intéressé.

Article 25

Le financement des travaux nécessaires ne doit, en principe, incomber que partiellement à la communauté internationale. La participation de l'Etat qui bénéficie de l'assistance internationale doit constituer une part substantielle des ressources apportées à chaque programme ou projet, sauf si ses ressources ne le lui permettent pas.

Article 26

The World Heritage Committee and the recipient State shall define in the agreement they conclude the conditions in which a programme or project for which international assistance under the terms of this Convention is provided, shall be carried out. It shall be the responsibility of the State receiving such international assistance to continue to project, conserve and present the property so safeguarded, in observance of the conditions laid down by the agreement.

VI. EDUCATIONAL PROGRAMMES

Article 27

1. The States Parties to this Convention shall endeavour by all appropriate means, and in particular by educational and information programmes, to strengthen appreciation and respect by their peoples of the cultural and natural heritage defined in Articles 1 and 2 of the Convention.

2. They shall undertake to keep the public broadly informed of the dangers threatening this heritage and of activities carried on in pursuance of this Convention.

Article 28

States Parties to this Convention which receive international assistance under the Convention shall take appropriate measures to make known the importance of the property for which assistance has been received and the rôle played by such assistance.

VII. REPORTS

Article 29

1. The States Parties to this Convention shall, in the reports which they submit to the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization on dates and in a manner to be determined by it, give information on the legislative and administrative provisions which they have adopted and other action which they have taken for the application of this Convention, together with details of the experience acquired in this field.

2. These reports shall be brought to the attention of the World Heritage Committee.

3. The Committee shall submit a report on its activities at each of the ordinary sessions of the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

Article 26

Le Comité du patrimoine mondial et l'Etat bénéficiaire définissent dans l'accord qu'ils concluent les conditions dans lesquelles sera exécuté un programme ou projet pour lequel est fournie une assistance internationale au titre de la présente convention. Il incombe à l'Etat qui reçoit cette assistance internationale de continuer à protéger, conserver et mettre en valeur les biens ainsi sauvegardés, conformément aux conditions définies dans l'accord.

VI. PROGRAMMES ÉDUCATIFS

Article 27

1. Les Etats parties à la présente Convention s'efforcent par tous les moyens appropriés, notamment par des programmes d'éducation et d'information, de renforcer le respect et l'attachement de leurs peuples au patrimoine culturel et naturel défini aux articles 1 et 2 de la Convention.

2. Ils s'engagent à informer largement le public des menaces qui pèsent sur ce patrimoine et des activités entreprises en application de la présente Convention.

Article 28

Les Etats parties à la présente Convention qui reçoivent une assistance internationale en application de la Convention prennent les mesures nécessaires pour faire connaître l'importance des biens qui ont fait l'objet de cette assistance et le rôle que cette dernière a joué.

VII. RAPPORTS

Article 29

1. Les Etats parties à la présente Convention indiquent dans les rapports qu'ils présenteront à la Conférence générale de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture aux dates et sous la forme qu'elle déterminera, les dispositions législatives et réglementaires et les autres mesures qu'ils auront adoptées pour l'application de la Convention, ainsi que l'expérience qu'ils auront acquise dans ce domaine.

2. Ces rapports seront portés à la connaissance du Comité du patrimoine mondial.

3. Le Comité présente un rapport sur ses activités à chacune des sessions ordinaires de la Conférence générale de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture.

VIII. FINAL CLAUSES

Article 30

This Convention is drawn up in Arabic, English, French, Russian and Spanish, the five texts being equally authoritative.

Article 31

1. This Convention shall be subject to ratification or acceptance by States members of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization in accordance with their respective constitutional procedures.

2. The instruments of ratification or acceptance shall be deposited with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

Article 32

1. This Convention shall be open to accession by all States not members of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization which are invited by the General Conference of the Organization to accede to it.

2. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

Article 33

This Convention shall enter into force three months after the date of the deposit of the twentieth instrument of ratification, acceptance or accession, but only with respect to those States which have deposited their respective instruments of ratification, acceptance or accession on or before that date. It shall enter into force with respect to any other State three months after the deposit of its instrument of ratification, acceptance or accession.

Article 34

The following provisions shall apply to those States Parties to this Convention which have a federal or non-unitary constitutional system:

- (a) with regard to the provisions of this Convention, the implementation of which comes under the legal jurisdiction of the federal or central legislative power, the obligations of the federal or central government shall be the same as for those States Parties which are not federal States;

VIII. CLAUSES FINALES

Article 30

La présente Convention est établie en anglais, en arabe, en espagnol, en français et en russe, les cinq textes faisant également foi.

Article 31

1. La présente Convention sera soumise à la ratification ou à l'acceptation des Etats membres de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, conformément à leurs procédures constitutionnelles respectives.

2. Les instruments de ratification ou d'acceptation seront déposés auprès du Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture.

Article 32

1. La présente Convention est ouverte à l'adhésion de tout Etat non membre de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, invité à y adhérer par la Conférence générale de l'Organisation.

2. L'adhésion se fera par le dépôt d'un instrument d'adhésion auprès du Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture.

Article 33

La présente Convention entrera en vigueur trois mois après la date du dépôt du vingtième instrument de ratification, d'acceptation ou d'adhésion mais uniquement à l'égard des Etats qui auront déposé leurs instruments respectifs de ratification, d'acceptation ou d'adhésion à cette date ou antérieurement. Elle entrera en vigueur pour chaque autre Etat trois mois après le dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'adhésion.

Article 34

Les dispositions ci-après s'appliquent aux Etats parties à la présente Convention ayant un système constitutionnel fédératif ou non unitaire:

- (a) en ce qui concerne les dispositions de cette Convention dont la mise en oeuvre relève de l'action législative du pouvoir législatif fédéral ou central, les obligations du gouvernement fédéral ou central seront les mêmes que celles des Etats parties qui ne sont pas des Etats fédératifs;

- (b) with regard to the provisions of this Convention, the implementation of which comes under the legal jurisdiction of individual constituent States, countries, provinces or cantons that are not obliged by the constitutional system of the federation to take legislative measures, the federal government shall inform the competent authorities of such States, countries, provinces or cantons of the said provisions, with its recommendation for their adoption.

Article 35

1. Each State Party to this Convention may denounce the Convention.
2. The denunciation shall be notified by an instrument in writing, deposited with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.
3. The denunciation shall take effect twelve months after the receipt of the instrument of denunciation. It shall not affect the financial obligations of the denouncing State until the date on which the withdrawal takes effect.

Article 36

The Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall inform the States members of the Organization, the States not members of the Organization which are referred to in Article 32, as well as the United Nations, of the deposit of all the instruments of ratification, acceptance, or accession provided for in Articles 31 and 32, and of the denunciations provided for in Article 35.

Article 37

1. This Convention may be revised by the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Any such revision shall, however, bind only the States which shall become Parties to the revising convention.
2. If the General Conference should adopt a new convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new convention otherwise provides, this Convention shall cease to be open to ratification, acceptance or accession, as from the date on which the new revising convention enters into force.

Article 38

In conformity with Article 102 of the Charter of the United Nations, this Convention shall be registered with the Secretariat of the United Nations at the request of the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

- (b) en ce qui concerne les dispositions de cette Convention dont l'application relève de l'action législative de chacun des Etats, pays, provinces ou cantons constituants, qui ne sont pas en vertu du système constitutionnel de la fédération tenus à prendre des mesures législatives, le gouvernement fédéral portera, avec son avis favorable, lesdites dispositions à la connaissance des autorités compétentes des Etats, pays, provinces ou cantons.

Article 35

1. Chacun des Etats parties à la présente Convention aura la faculté de dénoncer la Convention.
2. La dénonciation sera notifiée par un instrument écrit déposé auprès du Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture.
3. La dénonciation prendra effet 12 mois après réception de l'instrument de dénonciation. Elle ne modifiera en rien les obligations financières à assumer par l'Etat dénonciateur jusqu'à la date à laquelle le retrait prendra effet.

Article 36

Le Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture informera les Etats membres de l'Organisation, les Etats non membres visés à l'article 32, ainsi que l'Organisation des Nations Unies, du dépôt de tous les instruments de ratification, d'acceptation ou d'adhésion mentionnés aux articles 31 et 32, de même que des dénonciations prévues à l'article 35.

Article 37

1. La présente convention pourra être révisée par la Conférence générale de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture. La révision ne liera cependant que les Etats qui deviendront parties à la Convention portant révision.
2. Au cas où la Conférence générale adopterait une nouvelle convention portant revision totale ou partielle de la présente Convention et à moins que la nouvelle convention n'en dispose autrement, la présente convention cesserait d'être ouverte à la ratification, à l'acceptation ou à l'adhésion, à partir de la date d'entrée en vigueur de la nouvelle convention portant revision.

Article 38

Conformément à l'article 102 de la Charte des Nations Unies, la présente convention sera enregistrée au Secrétariat des Nations Unies à la requête du Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture.

DONE in Paris, this twenty-third day of November 1972, in two authentic copies bearing the signature of the President of the seventeenth session of the General Conference and of the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, which shall be deposited in the archives of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, and certified true copies of which shall be delivered to all the States referred to in Articles 31 and 32 as well as to the United Nations.

IN FAITH WHEREOF we have appended our signatures this twenty-third day of November 1972.

The President of the General Conference,
(sd.) TORU HAGUIWARA

The Director-General,
(sd.) RENE MAHEU

FAIT à Paris, ce vingt-troisième jour de novembre 1972, en deux exemplaires authentiques portant la signature du Président de la Conférence générale, réunie en sa dix-septième session, et du Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, qui seront déposés dans les archives de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, et dont les copies certifiées conformes seront remises à tous les Etats visés aux articles 31 et 32 ainsi qu'à l'Organisation des Nations Unies.

EN FOI DE QUOI ont apposé leurs signatures, ce vingt-troisième jour de novembre 1972,

Le Président de la Conférence générale,

(s.) TORU HAGUIWARA

Le Directeur général,

(s.) RENE MAHEU

C. VERTALING**Overeenkomst inzake de bescherming van het cultureel en
natuurlijk erfgoed van de wereld**

De Algemene Vergadering van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, bijeengekomen in haar zeventiende zitting, van 17 oktober tot 21 november 1972 te Parijs gehouden,

Constaterende dat het cultureel erfgoed en het natuurlijk erfgoed in toenemende mate worden bedreigd, niet slechts door de normale oorzaken van verval, maar bovendien door de veranderingen in het maatschappelijk en economisch leven die de situatie verergeren door het veroorzaken van nog ernstiger schade of vernietiging,

Overwegende dat de achteruitgang of verdwijning van elk onderdeel van het cultureel en natuurlijk erfgoed een rampzalige verarming betekent van het erfgoed van alle volken ter wereld,

Overwegende dat de bescherming van dit erfgoed op nationaal niveau vaak onvolledig blijft, omdat daarvoor middelen op grote schaal nodig zijn en de economische, wetenschappelijke en technische hulpbronnen van het land, waarin het te beschermen goed zich bevindt, te kort schieten,

In herinnering brengende dat het Statuut van de Organisatie voorschrijft dat zij kennis zal bewaren, vermeerderen en verspreiden door het behoud en de bescherming te verzekeren van het erfgoed der wereld en door aan de betrokken volken de daartoe nodige internationale overeenkomsten aan te bevelen;

Overwegende dat de bestaande internationale overeenkomsten, aanbevelingen en resoluties ten aanzien van culturele en natuurlijke goederen het belang aantonen dat alle volken der wereld hebben bij de bescherming van die unieke en onvervangbare goederen, aan welk volk zij ook mogen toebehoren,

Overwegende dat sommige delen van het cultureel en natuurlijk erfgoed van uitzonderlijk belang zijn, hetgeen hun behoud als onderdeel van het erfgoed der gehele mensheid noodzakelijk maakt,

Overwegende dat, gezien de omvang en de ernst van de nieuwe gevaren die hen bedreigen, het de taak is van de gehele internationale gemeenschap deel te nemen aan de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van uitzonderlijke en universele waarde door het verlenen van gezamenlijke bijstand die, zonder in de plaats te treden van het optreden van de betrokken Staat, dit optreden op doeltreffende wijze aanvult,

Overwegende dat het onmisbaar is daartoe nieuwe voorzieningen te treffen in de vorm van een overeenkomst tot instelling van een doeltreffend systeem voor de collectieve bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van uitzonderlijke universele waarde, op een permanente basis en volgens moderne wetenschappelijke methoden,

Besloten hebbende tijdens haar zestiende zitting dat dit vraagstuk het onderwerp dient te vormen van een internationale overeenkomst,

Neemt op 16 november 1972 deze Overeenkomst aan.

I. OMSCHRIJVING VAN HET BEGRIP CULTUREEL EN NATUURLIJK ERFGOED

Artikel 1

Voor de toepassing van deze Overeenkomst worden als „cultureel erfgoed” beschouwd:

- monumenten: werken van architectuur, van monumentale beeldhouw- of schilderkunst, onderdelen of structuren van archeologische aard, inscripties, grotwoningen en groepen van onderdelen die van uitzonderlijke universele waarde zijn uit historisch, artistiek of wetenschappelijk oogpunt;
- groepen van gebouwen: groepen van afzonderlijke of tot een geheel samengevoegde gebouwen die uit hoofde van hun architectuur, hun homogeniteit of hun eenheid met het landschap uit historisch, artistiek of wetenschappelijk oogpunt van uitzonderlijke universele waarde zijn;
- streken: werken van de mens of werken voortgekomen uit het samenspel van natuur en mens, benevens gebieden die archeologische vindplaatsen omvatten en die van uitzonderlijke universele waarde zijn uit historisch, esthetisch, ethnologisch of antropologisch oogpunt.

Artikel 2

Voor de toepassing van deze Overeenkomst worden als „natuurlijk erfgoed” beschouwd:

- door de natuur gevormde monumenten bestaande uit fysische en biologische formaties of groepen daarvan die uit esthetisch of wetenschappelijk oogpunt van uitzonderlijke universele waarde zijn;
- geologische en fysiografische formaties en strikt begrensde zones, de habitat vormende van bedreigde dier- en plantesoorten die uit een oogpunt van wetenschap of natuurbehoud van uitzonderlijke universele waarde zijn;

- strikt begrensde natuurlijke streken of zones die uit een oogpunt van wetenschap, natuurbehoud of natuurlijke schoonheid van uitzonderlijke universele waarde zijn.

Artikel 3

Elke Staat die partij is bij deze Overeenkomst heeft het recht tot het vaststellen en omschrijven van de verschillende in de artikelen 1 en 2 bedoelde en op zijn grondgebied gelegen goederen.

II. NATIONALE EN INTERNATIONALE BESCHERMING VAN HET CULTUREEL EN NATUURLIJK ERFGOED

Artikel 4

Elke Staat die partij is bij deze Overeenkomst erkent dat in eerste instantie op hem de verplichting rust de identificatie, de bescherming, het behoud, het toegankelijk maken en het overdragen aan komende generaties van het op zijn grondgebied liggende en in de artikelen 1 en 2 bedoelde cultureel en natuurlijk erfgoed te waarborgen. Hij dient zich daartoe tot het uiterste in te spannen voor zover zijn eigen hulpbronnen dat toelaten en, waar zulks ter zake dienende is, met gebruikmaking van internationale bijstand en samenwerking, welke hij zou kunnen verkrijgen, in het bijzonder op financieel, artistiek, wetenschappelijk en technisch gebied.

Artikel 5

Ten einde te waarborgen dat doeltreffende en daadwerkelijke maatregelen worden genomen voor de bescherming, het behoud en het toegankelijk maken van het op zijn grondgebied gelegen cultureel en natuurlijk erfgoed dient elke Staat die partij is bij deze Overeenkomst zoveel mogelijk en voor zover de situatie in het land zulks toelaat te streven naar:

- (a) het vaststellen van een algemeen beleid, gericht op het aan het cultureel en natuurlijk erfgoed geven van een functie in het leven van de gemeenschap, en naar het integreren van de bescherming van dat erfgoed in de programma's voor algemene planning;
- (b) het instellen op zijn grondgebied van een of meer diensten - voorzover zij nog niet bestaan - voor de bescherming, het behoud en het toegankelijk maken van het cultureel en natuurlijk erfgoed, voorzien van deskundig personeel en beschikende over de middelen ter uitvoering van hun taak;
- (c) het doen verrichten van wetenschappelijke en technische studies en research en het doen uitwerken van de operationele

methoden die de Staat in staat zullen stellen het hoofd te bieden aan gevaren die zijn cultureel en natuurlijk erfgoed bedreigen;

- (d) het nemen van ter zake dienende wettelijke, wetenschappelijke, technische, bestuurlijke en financiële maatregelen die nodig zijn voor de identificatie, de bescherming, het behoud, het toegankelijk maken van en het geven van een nieuwe bestemming aan dit erfgoed; en
- (e) het bevorderen van de oprichting of de ontwikkeling van nationale en regionale centra voor opleiding in de bescherming, het behoud en het toegankelijk maken van het cultureel en natuurlijk erfgoed en het aanmoedigen van het wetenschappelijk onderzoek op dit gebied.

Artikel 6

1. Onder volledige eerbiediging van de soevereiniteit der Staten op wier grondgebied het in de artikelen 1 en 2 bedoelde cultureel en natuurlijk erfgoed is gelegen en onverminderd de eigendomsrechten ontleend aan de binnenlandse wetgeving, erkennen de Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst dat een zodanig erfgoed een erfgoed is van de gehele wereld, tot welks bescherming de gehele internationale gemeenschap verplicht is samen te werken.

2. In overeenstemming met de bepalingen van deze Overeenkomst nemen de Staten die daarbij partij zijn op zich hulp te bieden bij de identificatie, de bescherming, het behoud en het toegankelijk maken van het in het tweede en vierde lid van artikel 11 bedoelde cultureel en natuurlijk erfgoed, indien de Staat op wiens grondgebied het is gelegen, zulks verzoekt.

3. Elke Staat die partij is bij deze Overeenkomst neemt op zich geen enkele opzettelijke maatregel te treffen die direct of indirect schade zou kunnen toebrengen aan het in de artikelen 1 en 2 bedoelde cultureel en natuurlijk erfgoed dat gelegen is op het grondgebied van andere Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst.

Artikel 7

Voor de toepassing van deze Overeenkomst wordt onder internationale bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld verstaan het instellen van een systeem voor internationale samenwerking en bijstand, gericht op het geven van steun aan Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst in hun pogingen tot behoud en identificatie van dat erfgoed.

III. INTERGOUVERNEMENTELE COMMISSIE VOOR DE BESCHERMING VAN HET CULTUREEL EN NATUURLIJK ERFGOED VAN DE WERELD

Artikel 8

1. Binnen het kader van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur wordt hierbij een Intergouvernementele Commissie voor de Bescherming van het Cultureel en Natuurlijk Erfgoed van Uitzonderlijke Universele Waarde opgericht (hierna te noemen de „Commissie voor het Werelderfgoed”). Zij wordt samengesteld uit 15 Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst gekozen door Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst en bijeen zijn gekomen in een algemene vergadering tijdens de gewone zitting van de Algemene Vergadering van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. Het aantal Staten dat lid is van de Commissie zal tot 21 worden verhoogd met ingang van de datum van de gewone zitting van de Algemene Vergadering volgende op de inwerkingtreding van deze Overeenkomst voor ten minste 40 Staten.

2. De verkiezing van de leden van de Commissie dient een evenwichtige vertegenwoordiging van de verschillende gebieden en culturen in de wereld te waarborgen.

3. De vergaderingen van de Commissie kunnen worden bijgewoond, in een adviserende hoedanigheid, door een vertegenwoordiger van het Internationaal Centrum voor de Studie tot het behoud en de restauratie van culturele goederen (Centrum van Rome), een vertegenwoordiger van de Internationale Raad voor Monumenten en Landschappen (ICOMOS) en een vertegenwoordiger van de Internationale Unie voor behoud van de natuur en de natuurlijke hulpbronnen (IUCN) waaraan op verzoek van de Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst, bijeenkomende in een algemene vergadering tijdens de gewone zittingen van de Algemene Vergadering van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, vertegenwoordigers van andere intergouvernementele of niet-gouvernementele organisaties met soortgelijke doelstellingen kunnen worden toegevoegd.

Artikel 9

1. De zittingsperiode van Staten die lid zijn van de Commissie voor het Werelderfgoed loopt van het einde van de gewone zitting van de Algemene Vergadering tijdens welke zij zijn gekozen tot en met het einde van de derde daarop volgende gewone zitting.

2. De zittingsperiode van een derde van de tijdens de eerste verkiezing aangewezen leden eindigt evenwel aan het slot van de eerste gewone zitting van de Algemene Vergadering volgende op die waarin zij werden gekozen; de zittingsperiode van een ander derde van de

op hetzelfde tijdstip aangewezen leden eindigt aan het slot van de tweede gewone zitting van de Algemene Vergadering volgende op die waarin zij werden gekozen. De namen van deze leden worden door middel van loting aangewezen door de Voorzitter van de Algemene Vergadering van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur na de eerste verkiezing.

3. Staten die lid zijn van de Commissie wijzen als hun vertegenwoordigers personen aan die deskundig zijn op het gebied van het cultureel en natuurlijk erfgoed.

Artikel 10

1. De Commissie voor het Werelderfgoed stelt haar eigen huis-houdelijk reglement vast.

2. De Commissie kan te allen tijde overheidsorganisaties of particuliere organisaties of personen uitnodigen deel te nemen aan haar vergaderingen ten einde hen te raadplegen over bijzondere vraagstukken.

3. De Commissie kan voor zover zij dit voor de uitvoering van haar taak nodig acht, raadgevende organen in het leven roepen.

Artikel 11

1. Elke Staat die partij is bij deze Overeenkomst legt, voor zover zulks hem mogelijk is, aan de Commissie voor het Werelderfgoed een inventaris over van de goederen die deel uitmaken van het cultureel en natuurlijk erfgoed, gelegen op zijn grondgebied en in aanmerking komend voor plaatsing op de in het tweede lid van dit artikel bedoelde lijst. Deze inventaris, die niet als uitputtend wordt beschouwd, dient documentatie te omvatten omtrent de ligging en de betekenis van het desbetreffende goed.

2. Op basis van de overeenkomstig het eerste lid door de Staten overgelegde inventarissen zal de Commissie voor het Werelderfgoed een lijst opstellen, bijhouden en publiceren, onder de titel „Lijst van het Werelderfgoed”, van de goederen die deel uitmaken van het cultureel en natuurlijk erfgoed als omschreven in de artikelen 1 en 2 van deze Overeenkomst, die zij volgens door haar opgestelde normen als van uitzonderlijke universele waarde beschouwt. Ten minste om de twee jaar wordt een bijgewerkte lijst verspreid.

3. Voor het opnemen van een goed in de „Lijst van het Werelderfgoed” is de toestemming van de betrokken Staat vereist. Het opnemen van een goed dat is gelegen op een grondgebied, waarover meer dan een Staat soevereiniteit of rechtsmacht meent te bezitten, doet op geen enkele wijze afbreuk aan de rechten van de partijen in het geschil.

4. De Commissie zal, wanneer de omstandigheden zulks vereisen, onder de titel „Lijst van bedreigd Werelderfgoed” een lijst opstellen, bijhouden en publiceren van op de Lijst van het Werelderfgoed voorkomende goederen voor welke behoud omvangrijke werken noodzakelijk zijn en waarvoor krachtens de bepalingen van deze Overeenkomst bijstand is gevraagd. Deze lijst dient een raming van de kosten der uit te voeren werken te omvatten. Op deze lijst mogen slechts onderdelen van het cultureel en natuurlijk erfgoed voorkomen die worden bedreigd door ernstige en duidelijk omschreven gevaren, zoals het gevaar van verdwijning door een steeds sneller verval, plannen voor grote openbare of particuliere werken, projecten voor stadsuitbreiding of ontwikkeling van het toerisme, vernietiging veroorzaakt door wijziging in gebruik of eigendom van de grond, grote veranderingen tengevolge van onbekende oorzaken, onbeheerd laten om welke reden dan ook, dreigende of reeds uitgebroken gewapende conflicten, natuurrampen en andere rampen, grote branden, aardbevingen, grondverschuivingen, vulkanische uitbarstingen, wijzigingen in het water-niveau, overstromingen, vloedgolven. De Commissie kan in geval van dringende noodzaak op elk tijdstip overgaan tot een nieuwe inschrijving op de Lijst van bedreigd Werelderfgoed en deze inschrijving onmiddellijk bekendmaken.

5. De Commissie omschrijft de normen op grond waarvan een goed dat behoort tot het cultureel en natuurlijk erfgoed kan worden opgenomen in een van de in het tweede en vierde lid van dit artikel bedoelde lijsten.

6. Alvorens een aanvraag tot inschrijving op een van de beide in het tweede en vierde lid van dit artikel bedoelde lijsten te weigeren, raadpleegt de Commissie de Staat die partij is bij deze Overeenkomst en op wiens grondgebied het desbetreffende onderdeel van het cultureel en natuurlijk erfgoed is gelegen.

7. Met instemming van de betrokken Staten coördineert en bevordert de Commissie de studies en het onderzoek die nodig zijn voor de opstelling van de in het eerste en tweede lid van dit artikel bedoelde lijsten.

Artikel 12

De omstandigheid dat een goed behorend tot het cultureel en natuurlijk erfgoed niet is opgenomen in een van de beide in het eerste en tweede lid van artikel 11 bedoelde lijsten mag in geen deele worden uitgelegd als zou het geen uitzonderlijke universele waarde hebben om andere redenen dan die welke voortvloeien uit het opnemen in deze lijsten.

Artikel 13

1. De Commissie voor het Werelderfgoed ontvangt en bestudeert verzoeken om internationale bijstand, gedaan door Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst, met betrekking tot goederen die deel uit-

maken van op hun grondgebied gelegen cultureel en natuurlijk erfgoed en zijn opgenomen in de in het tweede en vierde lid van artikel 11 bedoelde lijsten of daarvoor in aanmerking komen. Het doel van deze verzoeken kan zijn de bescherming, het behoud en het toegankelijk maken van zodanige goederen te waarborgen of daaraan een nieuwe bestemming te geven.

2. Verzoeken om internationale bijstand op grond van het eerste lid van dit artikel kunnen ook betrekking hebben op de identificatie van culturele en natuurlijke goederen als omschreven in de artikelen 1 en 2, indien een voorlopig onderzoek gereede gronden verschaft tot voortzetting daarvan.

3. De Commissie beslist over de te nemen maatregelen ten aanzien van deze verzoeken, bepaalt in voorkomende gevallen de aard en de omvang van haar bijstand en machtigt tot het sluiten uit haar naam van de noodzakelijke overeenkomsten met de betrokken regering.

4. De Commissie bepaalt in welke rangorde de werkzaamheden worden verricht. Zij houdt hierbij rekening met het respectieve belang van de te beschermen goederen voor het cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld, met de noodzaak internationale bijstand te verschaffen ten behoeve van goederen die het meest kenmerkend zijn voor de natuurlijke omgeving of voor de talenten en de geschiedenis van de volken der wereld, met de urgentie van de uit te voeren werken, met de omvang van de middelen van de Staten op wier grondgebied de bedreigde goederen zijn gelegen en in het bijzonder met de mate waarin zij de redding van die goederen door eigen middelen zouden kunnen waarborgen.

5. De Commissie stelt een lijst op van de goederen waarvoor internationale bijstand is verschaft en publiceert en verspreidt deze.

6. De Commissie besluit over het gebruik van de middelen van het krachtens het bepaalde in artikel 15 van deze Overeenkomst gestichte Fonds. Zij tracht wegen te vinden ten einde deze middelen te vermeerderen en neemt daartoe alle ter zake dienende maatregelen.

7. De Commissie werkt samen met internationale en nationale, gouvernementele en niet-gouvernementele organisaties die soortgelijke doelen als die van deze Overeenkomst nastreven. Voor de uitvoering van haar programma's en projecten kan de Commissie een beroep doen op die organisaties en met name op het Internationaal Centrum voor de Studie tot het behoud en de restauratie van culturele goederen (Centrum van Rome), de Internationale Raad voor Monumenten en Landschappen (ICOMOS) en de Internationale Unie voor behoud van de natuur en de natuurlijke hulpbronnen (IUCN), alsmede op overheidsorganen en particuliere organen en personen.

8. De besluiten van de Commissie worden genomen met een meerderheid van twee derden van de aanwezige leden die hun stem uitbrengen. Het quorum wordt gevormd door de meerderheid van de leden van de Commissie.

Artikel 14

1. De Commissie voor het Werelderfgoed wordt bijgestaan door een secretariaat dat wordt benoemd door de Directeur-Generaal van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur.

2. De Directeur-Generaal van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur stelt de documentatie en de agenda voor de vergaderingen van de Commissie op, daarbij zoveel mogelijk gebruik makend van de diensten van het Internationaal Centrum voor de studie tot het behoud en de restauratie van culturele goederen (Centrum van Rome), de Internationale Raad voor Monumenten en Landschappen (ICOMOS) en de Internationale Unie voor behoud van de natuur en de natuurlijke hulpbronnen (IUCN) op de onderscheiden gebieden waar zij bevoegd en bekwaam zijn, en is verantwoordelijk voor de uitvoering van haar besluiten.

IV. FONDS VOOR DE BESCHERMING VAN HET CULTUREEL EN NATUURLIJK ERFGOED VAN DE WERELD

Artikel 15

1. Er wordt een fonds in het leven geroepen voor de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed dat van uitzonderlijke universele waarde is, genaamd „Fonds voor het Werelderfgoed”.

2. Het Fonds wordt opgericht als beheersfonds overeenkomstig de bepalingen van de Financiële Reglementen van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur.

3. De middelen van het Fonds bestaan uit:

- (a) verplichte en vrijwillige bijdragen van Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst;
- (b) bijdragen, giften of legaten die gedaan kunnen worden door:
 - (i) andere Staten;
 - (ii) de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, andere organisaties van de Verenigde Naties, in het bijzonder het Ontwikkelingsprogramma der Verenigde Naties, of andere intergouvernementele organisaties;
 - (iii) overheidsorganen of particuliere organen of personen;

- (c) rente opgebracht door de middelen van het Fonds;
- (d) gelden verkregen uit collectes en opbrengsten van ten behoeve van het Fonds georganiseerde manifestaties; en
- (e) alle andere middelen welke zijn toegestaan krachtens de door de Commissie voor het Werelderfgoed opgestelde Reglementen van het Fonds.

4. De bijdragen aan het Fonds en andere vormen van aan de Commissie ter beschikking gestelde bijstand kunnen slechts worden gebruikt voor door de Commissie te omschrijven doeleinden. De Commissie kan bijdragen ontvangen die slechts voor een bepaald programma of project mogen worden gebruikt, op voorwaarde dat de Commissie een besluit heeft genomen over de uitvoering van een zodanig programma of project. Aan bijdragen verstrekt aan het Fonds mogen geen politieke voorwaarden worden verbonden.

Artikel 16

1. Onverminderd eventuele aanvullende vrijwillige bijdragen nemen de Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst op zich regelmatig om de twee jaar aan het Fonds voor het Werelderfgoed bijdragen te betalen waarvan het bedrag, in de vorm van een uniform, voor alle Staten geldend percentage, zal worden bepaald door de algemene vergadering van de Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst tijdens de zittingen van de Algemene Vergadering van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. Voor dit besluit van de algemene vergadering is een meerderheid vereist van de Staten partij bij deze Overeenkomst die aanwezig zijn en een stem uitbrengen en die geen verklaring hebben afgelegd als bedoeld in het tweede lid van dit artikel. In geen geval mag de verplichte bijdrage van de Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst meer bedragen dan 1 % van de bijdrage aan de Gewone Begroting van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur.

2. Elke in artikel 31 of 32 van deze Overeenkomst bedoelde Staat kan evenwel op het tijdstip van de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding verklaren dat hij zich niet gebonden acht door het bepaalde in het eerste lid van dit artikel.

3. Een Staat die partij is bij deze Overeenkomst en die de in het tweede lid van dit artikel bedoelde verklaring heeft afgelegd, kan deze verklaring te allen tijde herroepen door middel van een kennisgeving gericht tot de Directeur-Generaal van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. De intrekking van de verklaring wordt evenwel ten aanzien van de door de Staat verschuldigde verplichte bijdrage niet van kracht voor de datum van de eerstvolgende algemene vergadering van de Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst.

4. Ten einde de Commissie in staat te stellen de uitvoering van de werken op doeltreffende wijze voor te bereiden, dienen de bijdragen van de Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst en die de in het tweede lid van dit artikel bedoelde verklaring hebben afgelegd, regelmatig te worden betaald, ten minste om de twee jaar, en niet minder te zijn dan de bijdragen die zij zouden hebben betaald indien zij gebonden waren geweest door het bepaalde in het eerste lid van dit artikel.

5. Een Staat die partij is bij deze Overeenkomst en die achterstallig is met de betaling van zijn verplichte of vrijwillige bijdrage over het lopende en het onmiddellijk daaraan voorafgaande kalenderjaar is niet verkiesbaar tot lid van de Commissie voor het Werelderfgoed, hoewel deze bepaling niet van toepassing is op de eerste verkiezing.

De zittingsperiode van een zodanige Staat die reeds lid is van de Commissie eindigt op het tijdstip der verkiezingen, bedoeld in het eerste lid van artikel 8 van deze Overeenkomst.

Artikel 17

De Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst overwegen of bevorderen het in het leven roepen van nationale door de overheid en door particulieren opgerichte stichtingen of verenigingen, die ten doel hebben het doen van schenkingen aan te moedigen ten behoeve van de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed als omschreven in de artikelen 1 en 2 van deze Overeenkomst.

Artikel 18

De Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst verlenen hun medewerking aan internationale campagnes ter bijeenbrenging van gelden, georganiseerd ten behoeve van het Fonds voor het Werelderfgoed onder de auspiciën van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. Zij verlenen te dien einde faciliteiten voor geldinzamelingen door de in het derde lid van artikel 15 genoemde organisaties.

V. VOORWAARDEN EN REGELINGEN INZAKE INTERNATIONALE BIJSTAND

Artikel 19

Een Staat die partij is bij deze Overeenkomst kan internationale bijstand vragen ten behoeve van goederen op zijn grondgebied die deel uitmaken van het cultureel en natuurlijk erfgoed van uitzonderlijke universele waarde. Te zamen met zijn verzoek legt die Staat de in artikel 21 bedoelde informatie en documentatie voor die hij in zijn bezit heeft ten einde de Commissie in staat te stellen een besluit te nemen.

Artikel 20

Behoudens het bepaalde in het tweede lid van artikel 13, letter (c) van artikel 22 en artikel 23 kan de in deze Overeenkomst bedoelde internationale bijstand alleen maar worden verleend aan van het cultureel en natuurlijk erfgoed deel uitmakende goederen ten aanzien waarvan de Commissie voor het Werelderfgoed heeft besloten of kan besluiten tot opnemings in een van de in het eerste en vierde lid van artikel 11 bedoelde lijsten.

Artikel 21

1. De Commissie voor het Werelderfgoed bepaalt de procedure voor het onderzoek van de bij haar ingediende aanvragen om internationale bijstand en geeft een nauwkeurige omschrijving van de elementen welke daarin moeten zijn opgenomen, te weten een beschrijving van de beoogde operatie, de noodzakelijke werkzaamheden, een raming van de daaraan verbonden kosten, de mate van urgentie en de redenen waarom de middelen van de verzoekende Staat hem niet toestaan zelf het totaal der uitgaven te bestrijden. De verzoeken dienen zo mogelijk te worden gestaafd door rapporten van deskundigen.

2. Aan verzoeken naar aanleiding van natuurrampen of andere rampen dient wegens de urgentie van de daarmee gepaard gaande werkzaamheden de hoogste prioriteit te worden gegeven door de Commissie, die voor dergelijke gevallen dient te kunnen beschikken over een reservefonds.

3. Alvorens tot een beslissing te komen verricht de Commissie de studies en wint zij de adviezen in, die zij noodzakelijk acht.

Artikel 22

De door de Commissie voor het Werelderfgoed verleende bijstand kan in de volgende vormen geschieden:

- (a) het bestuderen van de artistieke, wetenschappelijke en technische problemen die zich voordoen bij de bescherming, het behoud, het toegankelijk maken van en het geven van een nieuwe bestemming aan het cultureel en natuurlijk erfgoed zoals dat is omschreven in het tweede en vierde lid van artikel 11 van deze Overeenkomst;
- (b) het voorzien in deskundigen, technici en geschoold personeel ten einde te waarborgen dat het goedgekeurde werk behoorlijk wordt uitgevoerd;
- (c) het opleiden van personeel en deskundigen op alle niveaus op het gebied van de identificatie, de bescherming, het behoud, het toegankelijk maken van en het geven van een nieuwe bestemming aan het cultureel en natuurlijk erfgoed;

- (d) het verstrekken van uitrusting die de betrokken Staat niet bezit en die hij zich niet kan verschaffen;
- (e) langlopende leningen tegen lage rente of renteloze leningen;
- (f) het in uitzonderlijke gevallen en om bijzondere redenen verstrekken van subsidies.

Artikel 23

De Commissie voor het Werelderfgoed kan ook internationale bijstand verlenen aan nationale en regionale centra voor de opleiding van personeel en deskundigen op alle niveaus op het gebied van de identificatie, de bescherming, het behoud, het toegankelijk maken van en het geven van een nieuwe bestemming aan het cultureel en natuurlijk erfgoed.

Artikel 24

Internationale bijstand op uitgebreide schaal dient te worden voorafgegaan door uitvoerige wetenschappelijke, economische en technische studies. Bij deze studies dient gebruik te worden gemaakt van de meest moderne technieken voor het beschermen, behouden en toegankelijk maken van en het geven van een nieuwe bestemming aan het natuurlijk en cultureel erfgoed en zij dienen verenigbaar te zijn met de doelstellingen van deze Overeenkomst. Deze studies dienen ook te zijn gericht op een rationeel gebruik van de in de betrokken Staat beschikbare middelen.

Artikel 25

Over het algemeen zal slechts een deel van de kosten der noodzakelijke werkzaamheden ten laste komen van de internationale gemeenschap. De bijdrage van de Staat die internationale bijstand geniet dient een aanmerkelijk deel te vormen van de middelen die aan elk programma of project worden besteed, tenzij zijn eigen middelen zulks niet toelaten.

Artikel 26

De Commissie voor het Werelderfgoed en de ontvangende Staat omschrijven in de tussen hen te sluiten overeenkomst de voorwaarden waarop een programma of een project waaraan krachtens de bepalingen van deze Overeenkomst internationale bijstand wordt verleend, zal worden uitgevoerd. De Staat die zodanige internationale bijstand ontvangt is verantwoordelijk voor de blijvende bescherming, het behoud en de toegankelijkheid van het aldus in stand gehouden goed, met inachtneming van de voorwaarden vervat in de overeenkomst.

VI. OPVOEDKUNDIGE PROGRAMMA'S

Artikel 27

1. De Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst streven met alle ter zake dienende middelen en in het bijzonder door middel van opvoedkundige en voorlichtende programma's, naar een verhoging van de waardering en de eerbied van hun volken voor het in de artikelen 1 en 2 van deze Overeenkomst omschreven cultureel en natuurlijk erfgoed.

2. Zij nemen op zich het publiek op grote schaal voor te lichten over de gevaren die dit erfgoed bedreigen en over de activiteiten die ingevolge deze Overeenkomst worden uitgevoerd.

Artikel 28

De Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst en die op grond van deze Overeenkomst internationale bijstand ontvangen dienen ter zake dienende maatregelen te treffen voor het ter openbare kennis brengen van het belang van het goed waarvoor bijstand is ontvangen en van de door die bijstand vervulde functie.

VII. RAPPORTEN

Artikel 29

1. De Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst verstrekken in hun rapporten die op door haar te bepalen data en wijze worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, inlichtingen omtrent de wettelijke en bestuurlijke voorzieningen die zij hebben getroffen en omtrent andere voor de toepassing van deze Overeenkomst genomen maatregelen, vergezeld van mededelingen omtrent de op dit gebied verkregen ervaring.

2. Deze rapporten dienen ter kennis te worden gebracht van de Commissie voor het Werelderfgoed.

3. De Commissie brengt tijdens elke gewone zitting van de Algemene Vergadering van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur verslag uit over haar werkzaamheden.

VIII. SLOTBEPALINGEN

Artikel 30

Deze Overeenkomst is opgesteld in de Arabische, de Engelse, de Franse, de Russische en de Spaanse taal, zijnde de vijf teksten gelijkelijk gezaghebbend.

Artikel 31

1. Deze Overeenkomst dient te worden bekrachtigd of aanvaard door de Lid-Staten van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur overeenkomstig hun onderscheiden constitutionele voorschriften.

2. De akten van bekrachtiging of goedkeuring dienen te worden nedergelegd bij de Directeur-Generaal van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur.

Artikel 32

1. Deze Overeenkomst staat open voor toetreding door alle Staten die geen lid zijn van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur en die door de Algemene Vergadering van de Organisatie daartoe worden uitgenodigd.

2. Toetreding geschiedt door nederlegging van een akte van toetreding bij de Directeur-Generaal van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur.

Artikel 33

Deze Overeenkomst treedt in werking drie maanden na de datum van nederlegging van de twintigste akte van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding, doch alleen ten aanzien van die Staten die hun onderscheiden akten van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding op of voor die datum hebben nedergelegd. Zij treedt ten aanzien van elke andere Staat in werking drie maanden na de datum van de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding.

Artikel 34

De volgende bepalingen zijn van toepassing op Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst en die een federale staatsvorm hebben of geen eenheidsstaat zijn:

- (a) ten aanzien van de bepalingen van deze Overeenkomst, waarvan de uitvoering valt onder de rechtsmacht van de federale of centrale wetgevende macht zijn de verplichtingen van de federale of centrale regering dezelfde als die van de Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst en die geen federale Staten zijn;
- (b) ten aanzien van de bepalingen van deze Overeenkomst waarvan de uitvoering valt onder de rechtsmacht van de afzonderlijke Staten, landen, provincies of kantons die ingevolge de constitutionele bepalingen van de federatie niet verplicht zijn tot het nemen van wettelijke maatregelen, dient de federale regering de bevoegde autoriteiten van zodanige Staten, landen,

provincies of kantons in kennis te stellen van bedoelde bepalingen en hun aanvaarding aan te bevelen.

Artikel 35

1. Elke Staat die partij is bij deze Overeenkomst kan haar opzeggen.

2. De opzegging dient ter kennis te worden gebracht door middel van een bij de Directeur-Generaal van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur neder te leggen schriftelijke akte.

3. De opzegging wordt van kracht twaalf maanden na de ontvangst van de akte van opzegging. Zij heeft geen invloed op de financiële verplichtingen die tot het tijdstip van de vankrachtwording van de opzegging op de opzeggende Staat rusten.

Artikel 36

De Directeur-Generaal van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur geeft de Lid-Staten van de Organisatie, de in artikel 32 bedoelde Staten die geen lid zijn van de Organisatie, alsook de Verenigde Naties kennis van de nederlegging van alle in de artikelen 31 en 32 bedoelde akten van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding en van de in artikel 35 bedoelde opzeggingen.

Artikel 37

1. Deze Overeenkomst kan door de Algemene Vergadering van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur worden herzien. Een zodanige herziening is evenwel alleen bindend voor de Staten die partij worden bij de overeenkomst houdende herziening.

2. Indien de Algemene Vergadering een nieuwe overeenkomst aanneemt die deze Overeenkomst geheel of gedeeltelijk herziert, dan staat, tenzij de nieuwe overeenkomst anders voorziet, de onderhavige Overeenkomst niet langer open voor bekrachtiging, aanvaarding of toetreding, met ingang van de datum waarop de nieuwe overeenkomst houdende herziening van kracht wordt.

Artikel 38

Overeenkomstig artikel 102 van het Handvest der Verenigde Naties wordt deze Overeenkomst op verzoek van de Directeur-Generaal van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur geregistreerd bij het Secretariaat der Verenigde Naties.

GEDAAN te Parijs, op 23 november 1972, in twee authentieke exemplaren, voorzien van de handtekening van de Voorzitter van de zeventiende zitting van de Algemene Vergadering en van de Directeur van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, die zullen worden nedergelegd in de archieven van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur en waarvan voor eensluidend gewaarmerkte afschriften zullen worden toegezonden aan alle in de artikelen 31 en 32 bedoelde Staten, benevens aan de Organisatie der Verenigde Naties.

TEN BLIJKE WAARVAN wij hieraan op 23 november 1972 onze handtekeningen hebben gehecht.

De Voorzitter van de Algemene Vergadering,
(w.g.) **TORU HAGUIWARA**

De Directeur-Generaal,
(w.g.) **RENE MAHEU**

D. PARLEMENT

De Overeenkomst behoeft ingevolge artikel 60, tweede lid, van de Grondwet de goedkeuring der Staten-Generaal alvorens te kunnen worden bekrachtigd of aanvaard.

E. BEKRACHTIGING

Bekrachtiging of aanvaarding van de Overeenkomst is voorzien in artikel 31, eerste lid.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van de Overeenkomst zullen ingevolge artikel 33 in werking treden drie maanden na de datum van de nederlegging van de twintigste akte van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding.

J. GEGEVENS

De onderhavige Overeenkomst werd op 16 november 1972 te Parijs door de Algemene Vergadering van de Organisatie der Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur tijdens haar zeventiende zitting, aldaar gehouden van 17 oktober tot 21 november 1972, aangenomen.

Van het op 16 november 1945 te Londen tot stand gekomen Statuut van de Organisatie der Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, naar welke Organisatie onder meer in de preambule tot de onderhavige Overeenkomst wordt verwezen, zijn de Engelse en de Franse tekst, alsmede een vertaling in het Nederlands, zoals gewijzigd tot op de tiende zitting van de Algemene Vergadering der Organisatie, geplaatst in *Trb.* 1960, 131. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1973, 143.

Het Internationaal Centrum voor de studie tot het behoud en de restauratie van culturele goederen, naar welk Centrum onder meer wordt verwezen in artikel 8, derde lid, van de onderhavige Overeenkomst, is opgericht bij een door de Algemene Vergadering van de Organisatie der Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur tijdens haar negende zitting op 5 december 1956 aanvaarde resolutie. De Engelse tekst van die resolutie is afgedrukt in rubriek J van *Trb.* 1966, 96.

De Internationale Raad voor Monumenten en Landschappen, naar welke Raad onder meer wordt verwezen in artikel 8, derde lid, van de onderhavige Overeenkomst, is ingesteld op 21 juni 1965 te Warschau. Doel van de Raad is het bevorderen van onderzoek betreffende en aanmoediging van het behoud van monumenten en land-

schappen, alsmede het opwekken en ontwikkelen van belangstelling bij autoriteiten en publiek voor hun monumenten, landschappen en cultureel erfgoed.

De Internationale Unie voor behoud van de natuur en van natuurlijke hulpbronnen, naar welke Unie onder meer wordt verwezen in artikel 8, derde lid, van de onderhavige Overeenkomst, is ingesteld bij een op 5 oktober 1948 te Fontainebleau ondertekend Statuut. De Franse tekst van het Statuut, zoals gewijzigd in 1958 en 1960, is geplaatst in *Trb.* 1970, 11.

Uitgegeven de eenendertigste oktober 1973.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
M. VAN DER STOEL.